

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАНЛАР
АКАДЕМИЯСИ МИНТАҚАВИЙ БЎЛИМИ
ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИ**

ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИ АХБОРОТНОМАСИ

Ахборотнома ОАК Раёсатининг 2016-йил 29-декабрдаги 223/4-сон қарори билан биология, қишлоқ хўжалиги, тарих, иқтисодиёт, филология ва архитектура фанлари бўйича докторлик диссертациялари асосий илмий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган

2023-11/2

**Вестник Хорезмской академии Маъмуна
Издается с 2006 года**

Хива-2023

Бош мухаррир:

Абдуллаев Икрам Искандарович, б.ф.д., проф.

Бош мухаррир ўринбосари:

Ҳасанов Шодлик Бекпўлатович, к.ф.н., к.и.х.

Тахрир хайати:

Абдуллаев Икрам Искандарович, б.ф.д., проф.
Абдуллаева Муборак Махмусовна, б.ф.д., проф.
Абдуҳалимов Баҳром Абдурахимович,
т.ф.д., проф.

Агзамова Гулчехра Азизовна, т.ф.д., проф.
Аимбетов Нагмет Каллиевич, и.ф.д., акад.
Аметов Якуб Идрисович, д.б.н., проф.
Бабаджанов Хушнуд, ф.ф.н., проф.

Бобожонова Сайёра Хушнудовна, б.ф.н., доц.
Бекчанов Даврон Жуманазарович, к.ф.д.

Буриев Хасан Чутбаевич, б.ф.д., проф.
Ганджаева Лола Атаназаровна, б.ф.д., к.и.х.

Давлетов Санжар Ражабович, тар.ф.д.
Дурдиева Гавҳар Салаевна, арх.ф.д.

Ибрагимов Бахтиёр Тўлаганович, к.ф.д., акад.
Исмаилов Исҳақжон Отабаевич, ф.ф.н., доц.

Жуманиёзов Зоҳид Отабаевич, ф.ф.н., доц.
Жуманов Мурат Арепбаевич, д.б.н., проф.

Кадирова Шахноза Абдухалиловна, к.ф.д., проф.
Каримов Улугбек Темирбаевич, DSc

Курбанбаев Илҳом Жуманазарович, б.ф.д., проф.
Курбанова Саида Бекчановна, ф.ф.н., доц.

Кутлиев Учқун Отобоевич, ф-м.ф.д.
Ламерс Жон, қ/х.ф.д., проф.

Майкл С. Энжел, б.ф.д., проф.

Махмудов Рауфжон Баходирович, ф.ф.д., к.и.х.

Мирзаев Сирожиддин Зайниевич, ф-м.ф.д., проф.
Мирзаева Гулнара Саидарифовна, б.ф.д.

Пазилов Абдуваеит, б.ф.д., проф.

Раззақова Сурайё Раззоқовна, к.ф.ф.д., доц.
Рахимов Раҳим Атажанович, т.ф.д., проф.

Рахимов Матназар Шомуротович, б.ф.д.,
проф.

Рахимова Гўзал Юлдашовна, ф.ф.ф.д., доц.
Рўзметов Бахтияр, и.ф.д., проф.

Садуллаев Азимбой, ф-м.ф.д., акад.

Салаев Санъатбек Комилович, и.ф.д., проф.

Сапарбаева Гуландам Машиариповна, ф.ф.ф.д.

Сапаров Каландар Абдуллаевич, б.ф.д., проф.

Сафаров Алишер Каримджанович, б.ф.д., доц.

Сирожов Ойбек Очилович, с.ф.д., проф.

Сотипов Гойипназар, қ/х.ф.д., проф.

Тожибаев Комилжон Шаробитдинович,
б.ф.д., академик

Холлиев Аскар Эргашевич, б.ф.д., проф.

Холматов Бахтиёр Рустамович, б.ф.д.

Чўпонов Отаназар Отожонович, ф.ф.д., доц.

Шакарбоев Эркин Бердикулович, б.ф.д., проф.

Эрматова Жамила Исмаиловна, ф.ф.н., доц.

Эшчанов Рузумбой Абдуллаевич, б.ф.д., доц.

Ўразбоев Ғайрат Ўразалиевич, ф-м.ф.д.

Ўрозбоев Абдулла Дурдиевич, ф.ф.д.

Ҳажиева Мақсуда Султоновна, фал.ф.д.

Ҳасанов Шодлик Бекпўлатович, к.ф.н., к.и.х.

Худайберганаева Дурдона Сидиқовна, ф.ф.д.

Худойберганаев Ойбек Икромович, PhD, к.и.х.

Хоразм Маъмун академияси ахборотномаси: илмий журнал.-№11/2 (108), Хоразм
Маъмун академияси, 2023 й. – 238 б. – Босма нашрнинг электрон варианты -
<http://mamun.uz/uz/page/56>

ISSN 2091-573 X

Муассис: Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси минтақавий бўлими – Хоразм
Маъмун академияси

© Хоразм Маъмун академияси ноширлик бўлими, 2023

МУНДАРИЖА

ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Arzimatov B.Z. Rahbar va xodim o'rtasidagi munosabatlarni baholash mexanizmlarini takomillashtirish	5
Ataxanova Sh.S. Sanoat korxonalari innovatsion faoliyatini kuchaytirish ko'rsatkichlari	7
Axunova M.X. Zamonaviy sharoitlarda O'zbekistonda innovatsion tadbirkorlikni rivojlantirish istiqbollari	10
Baxtiyorova N.U. Oliy ta'lim muassasalarida ijtimoiy media marketing xizmatlaridan samarali foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari	13
Boboqulov S.B. Aholiga ko'rsatiladigan kommunal xizmatlarni raqamlashtirish yo'llari	16
Dedajanov B.N. Foreign experience of strategic planning of operational management activities of industrial enterprises	19
Egamberdiyeva S.R. Xalqaro standartlar asosida qishloq xo'jaligida aktivlar hisobini takomillashtirish	22
Ibragimov I.U. Issues of strategic planning and their effective use in industrial enterprises	25
Ibragimov I.U. Tadbirkorlik sub'yektlarida innovasion faoliyatini boshqarish mexanizmini muvofiqlashtirish masalalari	28
Jumaev P.X., Ruziyev Z.I. Statistical analysis of the loan portfolio in banks and its management	31
Jurakulova S.B., Turayev B.H. Qishloq joylarda agroturizm klasterining shakllanish xususiyatlari	35
Kalimulina N.V. Xorazm viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida qurilish sohasi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik (KBXT) subyektlarining hududiy va tarmoq tahlili	41
Masharipov X. Turizm sohasida kadrlar salohiyatini oshirish ustuvor yo'nalishlari	47
Mirxamidova D. Sanoat korxonalarida mehnat samaradorligini oshirishning rivojlangan davlatlar tajribasi asosida takomillashtirish	49
Mirzanova N.M. Raqamli iqtisodiyotda logistikaning o'rni va ahamiyati	52
Qurbonov A.B. Agrosanoat majmuasini kichik tadbirkorlik asosida rivojlantirish yo'llari	55
Rajapov X.B. O'zbekiston Respublikasi baliqchilik sohasida KBXTni rivojlantirishning hozirgi xolati tahlili	58
Ruziyev Z.I., Oramov J.J. Impact of local budget revenues on socio-economic development of regions	63
Sapayeva N.K. Mintaqa infratuzilma faoliyati rivojlanishi va unga ta'sir etuvchi omillar tahlili	67
Sattikulova G.A. Features of industrial production development in the Republic of Uzbekistan	70
Sharipov S.B. Xizmat ko'rsatish korxonalari raqobat ustunligini shakllantirish strategiyasi	73
Sherqulov Sh.J. Qishloq xo'jalik yerlarida yer monitoringini o'tkazish uslubini takomillashtirish	76
Sultonov B.B. Islom moliyasini O'zbekiston iqtisodiyotiga joriy qilishda qonunchilik normalaridagi muammolar va ularni takomillashtirish	79
Toshaliyeva S.T. Surxondaryo viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini iqtisodiy-statistik baholash	82
Toshpo'latova S. Maktab rahbarlarining boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirishda psixologik kompetentlikning ahamiyati	87
Tuychieva N. The importance of improving higher education management in Uzbekistan	89
Ubaydullayev L., Narimonov N. Issues of effective use of modern principles of management in strategic planning	92
Xalikova L.N. Malakaviy va zamonaviy kadrlar – davr talabi	95
Xudayberganov D.T. Sanoat tarmoqlarini rivojlantirishning mintaqaviy xususiyatlari	100
Xurramov O.K. Raqamli turizmning asosiy texnologik yechimlar va xizmatlar	103
Азимов О.О., Ташпулатов Дж.Б. Роль инвестирования в основной капитал экономического развития региона	106
Атажонов Ж.О. Кичик бизнес ва хусусий тadbirkorlik субъектлари кооперация алоқаларининг таснифий хусусиятлари	110
Бердиев Қ.Х. Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига мувофиқ хусусий капитал таркибини шакллантириш	115
Бердиев Қ.Х. Хўжалик субъектларида капитал ҳисобини молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари асосида такомиллаштириш	118

asosiy maqsad mintaqaning ustun jihatlaridan biri bo'lgan mahalliy tashabbuskorlikka kengroq imkoniyat yaratish maqsadida mintaqalararo loyihalarni amalga oshirishdir.

Xulosa. Sanoat sohasi milliy iqtisodiyotda muhim o'rin egallab, uni rivojlantirish turli yo'nalishlarda amalga oshiriladi. Iqtisodiyot tarmoqlari tarkibida sanoat sohasini rivojlantirish va uning hududlardagi rolini kuchaytirish borasida ham ko'pgina me'yoriy-huquqiy hujjatlar qabul qilingan. Sanoat tarmog'ining iqtisodiyotda ustunligi shundaki, u ishlab chiqargan mahsulotlari hissasi, asosiy fondlar qiymati va tarmoqda band bo'lganlar hissasi bilan ajralib turadi. Yaqin kelajakda mamlakatimizning barqaror rivojlanishini ta'minlovchi omil bo'lib ham hisoblanadi. Sanoatni rivojlantirish uchun tashkiliy-iqtisodiy mexanizm zarur. Bu esa sanoatni rivojlantirish bo'yicha hududiy maqsadli dasturni tuzishga imkon beradi. Natijada, sanoatni rivojlanishi aholi turmush darajasini yaxshilaydi va ilmiy-texnik salohiyatni ham yuksaltiradi.

Shuningdek, mintaqada sanoat sohasi samarali rivojlantirish uchun quyidagi chora-tadbirlarni amalga oshirish lozim:

- sanoat tarmoqlariga keng investitsiyalar oqimini ta'minlash;
- sohada eksport salohiyatini oshirish uchun subsidiyalar ajratish;
- mintaqaning investitsion jozibadorligini oshirish;
- kichik iqtisodiy hududlarni ixtisoslashuvi va istiqbollarini aniqlash;
- sanoat mahsulotlari tarkibida resurslarni optimal nisbatiga erishish;
- qayta ishlashni mehnat resursi yuqori hududlarda tashkil etish;
- mintaqada yengil sanoat tarmog'i sifatida to'qimachilik va tikuv-trikotaj sohasi bo'yicha sifatli kadrlar tayyorlash tizimini yaratish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2023-yil uchun Murojaatnomasi. 2022-yil 22-dekabr. Manba: <https://review.uz/oz/post/ozbekiston-respublikasi-prezidenti-shavkat-mirziyoyevning-2023-yil-uchun-murojaatnomasi-toliq-matn>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 25-iyuldagi "Mahallalarda sanoat, hunarmandchilik, kasanachilik va chorvachilik mikromarkazlarini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-331-son Qarori. Manba: <https://lex.uz/docs/6129618>
3. UNIDO. Industrial Development Report 2016. The Role of Technology and Innovation in Inclusive and Sustainable Industrial Development. Vienna, Austria. 2015. <http://www.unido.org>
4. Быстров А.В., Есина А.Р., Свирчевский В.Д. Факторы динамики промышленного производства. // Экономика. Вестник РЭУ им. Г.В.Плеханова, 2019, №4 (106). - 13 с.
5. Жданова Т.А., Жданова Н.М. Факторы оценки уровня экономической безопасности промышленности в субъекте РФ. // ЦИТИСЭ №1 (31), 2022. ISSN 2409-7616. - 54 с.
6. Ortiqov A. Sanoat iqtisodiyoti. Darslik. – T.: IQTISODIYOT, 2014. - 19 b.
7. <https://stat.uz/uz/rasmiy-statistika/industry-2>

UO'K 338.48

RAQAMLI TURIZMDAGI ASOSIY TEXNOLOGIK YECHIMLAR VA XIZMATLAR

O.K.Xurramov, dots., Buxoro davlat universiteti, Buxoro

Annotatsiya. Raqamli texnologiyalar doimo rivojlanib, hayotimizning turli sohalariga kirib bormoqda. Mobil ilovalar, virtual reallik, kengaytirilgan reallik va ijtimoiy tarmoqlar kabi yangi innovatsiyalar raqamli turizmga yangi imkoniyatlar va yaxshilanishlarni taqdim etadi. Biroq, ushbu raqamli texnologiyalardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlarini va ularning sayyohlarga ta'sirini tushunish uchun chuqur tadqiqotlar talab etiladi. Ushbu maqolada raqamli turizmga asosiy texnologik yechimlar va xizmatlar bayon etilgan.

Kalit so'zlar: raqamli turizm, mobil ilovalar, interaktiv xaritalar va navigatorlar, video va audio sayohatlar, virtual haqiqat

Аннотация. Цифровые технологии постоянно развиваются и входят в различные сферы нашей жизни. Новые инновации, такие как мобильные приложения, виртуальная реальность, дополненная реальность и социальные сети, открывают новые возможности и улучшают цифровой туризм. Однако необходимы глубокие исследования, чтобы понять специфику использования этих цифровых технологий и их влияние на туристов. В данной статье описаны основные технологические решения и услуги в сфере цифрового туризма.

Ключевые слова: цифровой туризм, мобильные приложения, интерактивные карты и навигаторы, видео и аудио туры, виртуальная реальность.

Abstract. Digital technologies are constantly evolving and entering various areas of our lives. New innovations such as mobile apps, virtual reality, augmented reality and social media are opening up new opportunities and improving digital tourism. However, in-depth research is needed to understand the specific use of these digital technologies and their impact on tourists. This article describes the main technological solutions and services in the field of digital tourism.

Keywords: digital tourism, mobile applications, interactive maps and navigators, video and audio tours, virtual reality.

Zamonaviy dunyoda raqamli texnologiyalar hayotimizning barcha jabhalariga kirib bormoqda va bizdan o'zaro ta'sir va moslashishning yangi usullarini talab qilmoqda. Mobil ilovalar, virtual reallik, kengaytirilgan reallik, ijtimoiy tarmoqlar va boshqalar kabi yangi texnologiyalar paydo bo'lishi bilan ulardan samarali foydalanish orqali raqamli turizm jadal rivojlanib bormoqda.

Raqamli turizm - bu turizm raqamli texnologiyalardan foydalanish. Raqamli turizm sayohat tajribasini yaxshilash uchun mobil ilovalar, onlayn bron qilish, elektron chiptalar va boshqa raqamli vositalardan foydalanishni o'z ichiga oladi. Raqamli turizm, shuningdek, yangi turizm imkoniyatlarini yaratish uchun virtual haqiqat va kengaytirilgan haqiqatdan foydalanishni ham o'z ichiga olishi mumkin.

Raqamli turizm – turistlarga o'z ta'tillarini qulayroq va tezroq rejalashtirish, mehmonxona, sayohat va ekskursiyalarni bron qilishda yordam beruvchi texnologik yechimlar va xizmatlar majmuidir.

Raqamli sayyohlik xizmatlari bozori turli xil texnologik yutuqlar, iste'molchilarning xatti-harakatlaridagi o'zgarishlar va boshqa ijtimoiy-iqtisodiy omillar tufayli jadal rivojlanmoqda. Ushbu bozorning o'sishi va rivojlanishiga ta'sir qiluvchi asosiy omillar quyidagilar sanaladi:

1. Texnologik innovatsiyalar. Raqamli sayohat xizmatlarining o'sishi mobil qurilmalar va ijtimoiy media platformalarining ko'payishi kabi texnologik innovatsiyalar bilan chambarchas bog'liq. Tobora ko'proq iste'molchilar sayohatni qidirish va bron qilish uchun texnologiyadan foydalanar ekan, kompaniyalar raqobatbardosh qolish uchun innovatsiyalar va yangi xizmatlarni taklif qilishda davom etishlari kerak.

2. Demografiya. Turizm industriyasida har bir avlodning (millennial, X avlodi, baby boomer va boshqalar) afzalliklari va xatti-harakatlari sezilarli darajada farqlanadi. Kompaniyalar o'zlarining raqamli takliflarini turli demografik guruhlar ehtiyojlarini qondirish uchun moslashtirishlari kerak.

3. Globallashuv. Xalqaro sayohatlarning o'sishi kompaniyalarga sayohatchilarning turli tillarda so'zlashishi va madaniy ta'sir qilish kabi noyob ehtiyojlariga javob beradigan raqamli xizmatlarni taklif qilish imkoniyatlarini yaratdi. Bu ham raqobatning kuchayishiga olib keldi, chunki har bir turistik kompaniyalar xorijda o'z faoliyatini kengaytirishga intilmoqda.

4. Iqtisodiy sharoitlar. Jahon iqtisodiyotining holati sayohatga bo'lgan talabga ta'sir qilishi va o'z navbatida raqamli sayohat xizmatlarining rivojlanishiga ta'sir qilishi mumkin. Misol uchun, iqtisodiy noaniqlik davrida iste'molchilar kamroq sayohat qilishlari va shuning uchun raqamli xizmatlardan kamroq foydalanishlari mumkin.

5. Tartibga solish. Dunyo bo'ylab hukumatlar iste'molchilar xavfsizligini ta'minlash va firibgarlikdan himoya qilish uchun raqamli turizm sanoatini tartibga soladi. Qoidalar kompaniyalar amal qilishi kerak bo'lgan standartlar va ko'rsatmalarni belgilash orqali raqamli xizmatlarning rivojlanishiga ta'sir qilishi mumkin.

Raqamli turizm xizmatlarining o'sishi va rivojlanishiga turli xil omillar, jumladan texnologik innovatsiyalar, demografiya, globallashuv, iqtisodiy sharoitlar va tartibga solish ta'sir ko'rsatadi. Ushbu bozorda muvaffaqiyatga erishish uchun kompaniyalar ushbu omillardan xabardor bo'lishlari va o'z takliflarini mos ravishda moslashtirishlari kerak.

Raqamli turizm sayyohlarga turlarni osongina sotib olish va turlarni bron qilish, vaqt va pulni tejash, shuningdek, sayohatdan maksimal darajada foydalanish imkonini beradi.

Raqamli turizmning eng aniq afzalliklaridan biri bu kerakli ma'lumotlarni olishning qulayligi va tezligi, shuningdek, sayyohlik agentliklari va turoperatorlar bilan muloqot qilish xarajatlarini kamaytirishdir. Bundan tashqari, raqamli yechimlar virtual ekskursiyalardan foydalanish va qog'oz hujjatlarni elektron formatlarga almashtirish orqali atrof-muhitga ekologik yukni kamaytirishga yordam beradi.

1-jadval.

Raqamli turizmning asosiy texnologiyalari

№	Nomlanishi	Tavsifi
1	Sayyohlar uchun mobil ilovalar	Ular uzoq vaqt davomida mashhur bo'lib kelgan, chunki dam olish joyini tanlashda, chiptalarni bron qilishda va diqqatga sazovor joylar haqida ma'lumot qidirishda maksimal erkinlik va qulaylikni ta'minlaydi.
2	Mehmonxonalar va aviachiptalarni onlayn bron qilish xizmatlari	Mehmonxonalarni bron qilish uchun eng mashhur virtual platforma bu booking.com bo'lib, havo transporti qidiruvi sifatida siz aviasales.ru , skyscanner.ru dan foydalanishingiz mumkin.
3	Interaktiv xaritalar va navigatorlar	Interaktiv xaritalar va navigatorlar sizga kerakli shahardagi joylashuv va marshrutlar haqida ma'lumot olish imkonini beradi, shuningdek, sizga eng yaqin voqealar va o'yin-kulgilarni kuzatib borishga yordam beradi. Masalan, Google Maps, Maps me.
4	Mobil qurilmalarda video va audio sayohatlar	Mobil qurilmalarda sayohatchilarga mahalliy diqqatga sazovor joylar va qiziqarli joylar bilan tezda tanishish, shuningdek, ekzotik mamlakatlardagi oddiy hayotni ko'rishga yordam beradigan video va audio sayohatlar.
5	Nutqni boshqa tilga tarjima qilish uchun matnni aniqlash va sintez texnologiyalari	Mobil qurilmalarda matn va suhbatlarni tarjima qilish uchun eng mashhur ilovalar orasida Google Translate e'tiborga loyiqdir.
6	Ijtimoiy tarmoqlar va sharhlar	Ko'pgina sayyohlar ijtimoiy tarmoqlardan dam olish uchun qayerga borish, qaysi joylarga tashrif buyurish, qayerda ovqatlanish va hokazolar haqida ma'lumot topish uchun foydalanadilar. Shuningdek, sharhlar mavjud platformalarda siz mehmonxonalar, restoranlar va diqqatga sazovor joylar haqida sayyohlarning haqiqiy sharhlarini topishingiz mumkin.
7	Virtual haqiqat va 3D modellashtrish	Virtual reallik yordamida siz uydan chiqmasdan dunyoning istalgan davlatiga tashrif buyurishingiz mumkin, 3D modellar yordamida esa sayohat marshrutlarini oldindan rejalashtirishingiz mumkin.
8	Ekskursiyalar va tovarlarni yetkazib berish uchun uchuvchisiz avtomobillar va dronlardan foydalanish	Ayrim shaharlar allaqachon sayyohlarni tashishda uchuvchisiz transport vositalaridan foydalanishni boshlagan, dronlardan esa havodan chiroyli suratlar va videolar yaratish mumkin.

Raqamli turizm sayyohlik xizmatlarini marketing va reklama qilish sohasida ham yangi imkoniyatlar yaratadi. Bu sayyohlik kompaniyalariga an'anaviy reklama va ommaviy reklama xarajatlarini kamaytirish va maqsadli reklamaga e'tibor qaratish imkonini beradi, bu esa maqsadli auditoriyani aniq belgilash imkonini beradi.

Shuningdek, yuqoridagi barcha texnologiyalarni o'zida mujassamlashtirgan va sayyohlarga dam olish maskanlari, diqqatga sazovor joylar, ekskursiyalar va sayyohlik marshrutlari haqida to'liq ma'lumot beradigan universal sayohat yo'riqnomasi tizimini yaratishga qaratilgan ko'plab loyihalar mavjud.

Biroq, raqamli turizmning afzalliklari bilan bir qatorda o'zining xavf va qiyinchiliklari ham bor. Misol uchun, bronlash saytlarida ro'yxatdan o'tishda kiber-hujumlar va shaxsiy ma'lumotlarni o'g'irlash ehtimoli ortadi. Shuningdek, texnologiya bilan o'zaro aloqa o'qitilmagan turistlarni chalkashtirib yuborishi va ularni taklif etilayotgan turistik xizmatlarning xilma-xilligi bo'yicha navigatsiya qilish imkoniyatidan mahrum qilishi mumkin.

Yuqorida aytilganlarning barchasini umumlashtirib, shuni xulosa qilishimiz mumkinki, raqamli turizm global turizm sanoatining ajralmas qismi bo'lib, u allaqachon xizmatlar bozorini o'zgartirib, sohani rivojlantirish uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Shunga qaramay, texnologiyadan foydalanish va odamlar bilan aloqani saqlab qolish va turizmning hissiy komponentini muvozanatlash muhimdir.

Shuni ham yodda tutish kerakki, raqamli texnologiyalar shaxsiy tajriba va mahalliy aholi va boshqa sayyohlar bilan o'zaro munosabatlarni to'liq almashtirmaydi. Shu sababli, raqamli

texnologiyalardan foydalanish ko'plab afzalliklarni taqdim etsa-da, faqat shaxsiy sayohat va boshqa odamlar bilan muloqot qilish orqali olish mumkin bo'lgan noyob tajriba haqida unutmaslik kerak.

Umuman olganda, raqamli turizm nafaqat sayyohlikdagi yangi texnologiyalar, balki bu global turizm industriyasida yangi davr - sayyohlar uchun yanada samaraliroq, hamyonbop va qulayroq deyishimiz mumkin. Aytishimiz mumkinki, tobora ko'proq sayyohlik kompaniyalari o'z faoliyatiga raqamli turizm va yangi texnologiyalarni joriy etish muhimligini anglay boshladilar. Hozircha ular bilan tanish bo'lmagan kompaniyalar eskirib qolish va turizm bozorida raqobatbardosh bo'lmaslik xavfiga duch kelishmoqda. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalarni integratsiya qilish va rivojlantirish bo'yicha sa'y-harakatlarni amalga oshirishga jur'at etgan kompaniyalar nafaqat daromadni oshirish, balki xizmatlar sifatini yaxshilash va mijozlar ehtiyojini qondirishni ham da'vo qilishlari mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Navruz-zoda B. N., Khurramov O. K. Features and opportunities of digital tourism and its development in Uzbekistan //European research: innovation in science, education and technology. – 2020. – C. 22-24.
2. Orlov V. et al. The Problem of Decentralization of Public Power in the Context of Territorial's Independence //III International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2020 (ISC-SAI 2020). – Atlantis Press, 2020. – C. 370-377.
3. Khamidov O., Khayrullaeva N. Improving management mechanisms for ecotourism in Uzbekistan //"Экономика и туризм" международный научно-инновационный журнал. – 2021. – Т. 1. – №. 1.
4. Tairova M., Xurramov O., Odinaeva N. An important role of internet marketing in digital tourism //Центр научных публикаций (buxdu.uz). – 2021. – Т. 5. – №. 5.
5. Khurramov O. K., Fayzieva S. A., Saidova F. K. Features of electronic online market in tourism //Вестник науки и образования. – 2019. – №. 24-3. – C. 18-20.
6. Hamidov O. H. Improving the management mechanism for the development of ecotourism in Uzbekistan //Doctor of Science (DSc) diss. abstracts. Samarkand. – 2017.
7. Khamidov O. K., Jalilovich R. J. Implementing economic clustering in Uzbekistan's tourism industry //Middle European Scientific Bulletin. – 2021. – Т. 12. – C. 103-119.
8. Khamidov O. et al. Trajectory of economic development of the Republic of Uzbekistan in the process of digitization //E3S Web of Conferences. – EDP Sciences, 2023. – Т. 431. – C. 07049.
9. Kayumovich K. O., Gulyamovich D. I., Khudoynazarovich S. A. Information and information technologies in digital tourism //Special issue on financial development perspectives of the life standard in Central Asia. – 2020. – C. 32.
10. Inoyatova S., Khamidov O., Nigmonov A. Evaluation of Online Hotel Booking Services in Uzbekistan //International conference on Eurasian economies. – 2018. – C. 20-28.
11. Sobirov B. B. et al. The role of social media, user generated platforms and. – 2015.
12. Khurramov O. K., Kasimova H. J. The main advantages of internet marketing and differences from traditional marketing //Мировая наука. – 2019. – №. 4 (25). – C. 65-68.
13. Kayumovich K. O. An advantages of internet marketing in digital tourism //International Journal on Economics, Finance and Sustainable Development. – 2021. – Т. 3. – №. 3. – C. 378-382.
14. Tadjieva S. et al. Trajectory of economic development of Bukhara region during digitalization //E3S Web of Conferences. – EDP Sciences, 2023. – Т. 403. – C. 08027.
15. Khurramov O. K., Sh F. S. Social Media Marketing-an effective tool for modern internet marketing //Мировая наука. – 2019. – №. 4 (25). – C. 511-514.
16. Kayumovich K. O. et al. Features of the Use of Digital Technologies in Pilgrimage and Religious Tourism //Journal of Economy, Tourism and Service. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – C. 4-10.

УДК 336.02

РОЛЬ ИНВЕСТИРОВАНИЯ В ОСНОВНОЙ КАПИТАЛ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНА

О.О.Азимов, преподаватель, Бухарский государственный университет, Бухара
Дж.Б.Ташипулатов, студент, Бухарский государственный университет, Бухара

Annotatsiya. Ushbu maqolada asosiy kapitalga investitsiyalarning mintaqaning iqtisodiy rivojlanishidagi roli bayon etilgan. Asosiy kapitalga yo'naltirilayotgan investitsiyalar hududlarning iqtisodiy rivojlanishini rag'batlantirish, yalpi ichki mahsulotning o'sishi va aholi turmushini yaxshilashning muhim vositasidir.

Kalit so'zlar: Iqtisodiyot, sarmoya, iqtisodiy barqarorlik, infratuzilma, soliq siyosati, inson kapitalini rivojlantirish.